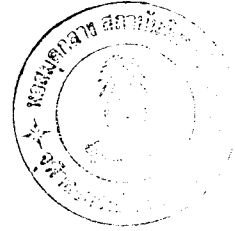

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพของสังคมไทยในปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงอย่างมากอันเหตุเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และทางวิทยาศาสตร์ การเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ยังผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อวิถีดำรงชีวิตในสังคมไทย ประกอบกับในรอบศตวรรษนี้จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นรวดเร็ว ดังนั้น จึงไม่น่าเป็นที่สงสัยว่าปัญหาต่าง ๆ ในการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันต้องเกิดขึ้นอย่างแน่นอน โดยเฉพาะด้านจริยธรรม

ได้มีผู้สนใจเกี่ยวกับปัญหาความประพฤติของเยาวชนในด้านจริยธรรมได้รวบรวมความคิดเห็นเขียนบทความ ชี้ให้เห็นถึงปัญหาความเสื่อมโทรม ข้อบกพร่องต่าง ๆ ของพฤติกรรมบุคคลในสังคมไทยตลอดมาเป็นจำนวนไม่น้อย โดยเห็นว่าประเทศใดก็ตามจะมีความเจริญหรือความตกต่ำอยู่ที่การปฏิบัติของบุคคลในประเทศนั้น หากพลเมืองในประเทศนั้นเป็นคนดี มีศีลธรรม ชั่วดีก็จะเจริญก้าวหน้า ถ้าพลเมืองในชาติไร้ศีลธรรม ไม่มีจริยธรรมประเทศชาติก็จะหยุดอยู่กับที่ ก้าวหน้าไปไม่ได้

เนื่องจากการศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพของประชากรในชาติ เพราะการศึกษาเป็นกระบวนการทางสังคมและเป็นระเบียบหรือกลไกอย่างหนึ่งที่สังคมสร้างขึ้นมา เพื่อทำหน้าที่ฝึกอบรมเตรียมสมาชิกให้แก่สังคม โดยจะมีการถ่ายทอดปลูกฝัง สร้างเสริมพัฒนาคุณลักษณะที่กำหนดว่ามีคุณค่าหรือคุณลักษณะที่ดี ถูกและควรให้แก่สมาชิกโดยมุ่งหวังว่า ถ้าสมาชิกเกิดมีคุณลักษณะดังกล่าวแล้ว จะเป็นคนดี ดังนั้น การปลูกฝังจริยธรรมให้แก่สมาชิกจึงควรเริ่มตั้งแต่สมาชิกอยู่ในวัยเด็ก เพราะวัยเด็กเป็นวัยที่สามารถปลูกฝังจริยธรรมได้อย่างถาวร ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องจัดการเรียนการสอนจริยธรรมในวัยประถมศึกษา เพื่อช่วยขัดเกลาจิตใจเยาวชนของชาติให้เติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม โดยมีความเชื่อมั่นว่าครู คือผู้ที่มีบทบาทและหน้าที่ในการสั่งสอน

อบรมเยาวชนให้เป็นคนดีได้ ดังนั้น แนวทางในการปลูกฝังจริยธรรมต่าง ๆ ให้แก่เด็ก เป็นสิ่งที่ครูจำเป็นต้องศึกษา โดยเฉพาะการถอดเทรกกิจกรรมการสอนจริยธรรม เพื่อให้เด็กได้เจริญงอกงามและพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่พึงปรารถนา ได้มีผู้รู้หลายท่าน เสนอแนวทางในการสอนจริยธรรมไว้ดังนี้

พญ์ลี หันมาคินทร์ (2523 : 120 - 121) ได้เสนอแนะวิธีสอนจริยธรรม ให้ในการปลูกฝัง ซึ่งเป็นการสร้างวินัยทางกายไว้เป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกท้อต่อจริยธรรมในการปลูกฝัง โดยมีครูเป็นแบบอย่างให้เห็น หรือชี้ให้เห็นประโยชน์หรือคุณค่าจริยธรรมนั้น
2. ให้ความรู้ว่าจริยธรรมนั้น ๆ หมายความว่าอย่างไร มีวิธีปฏิบัติอย่างไร มีขอบเขตเพียงใด
3. ย้ำให้ผู้ปฏิบัติจริง และติดตามผลการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอทั้งในและนอกโรงเรียน

พระราชวรมณี (2523 : 30) ได้กล่าวถึง วิธีสอนจริยธรรมว่าควรพิจารณา ว่าจริยธรรมนั้น เกิดทั้งทางกาย คือ การฝึกหัด เกิดจากแรงเร้าในเรื่องอุดมคติ สิ่งประทับใจในเรื่องต่าง ๆ เกิดจากความรู้ ความเข้าใจ คือ การมองเห็นความจริงของสิ่งทั้งหลาย การเกิดจริยธรรมจึงต้องสัมพันธ์ทั้งสามด้าน ดังนั้น การปลูกฝังจริยธรรม ให้เกิดขึ้นกับเด็ก จึงต้องมีองค์ประกอบหลาย ๆ ด้านสัมพันธ์กันและกัน โดยให้การอบรม ส่งสอนจนเกิดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่ครูจะต้องใช้ควบคู่กับการ ย้ำให้ผู้ฝึกเรียนนำไปปฏิบัติจริง ๆ การเกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหนึ่ง ๆ อย่างเดียวไม่เพียงพอ แต่ครูต้องสอนให้ฝึกเรียนรู้และเข้าใจจนเกิดเป็นความคิดรวบยอด (Concept) เพื่อจะได้นำสิ่งนี้ ไปเป็นแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องและก่อให้เกิดเจตคติที่ดี อันนำไปสู่พฤติกรรมที่พึงประสงค์ (ลัมพงษ์ ฉัตรระดับ, 2525 : 1)

อีกประการหนึ่ง การเรียนรู้ของมนุษย์ เป็นกระบวนการต่อเนื่องไม่มีที่สิ้นสุด ทุกคนเกิดมาต้องเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวตั้งแต่เกิดจนตาย เพื่อให้สามารถปรับตัวและ ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข การเรียนรู้ของมนุษย์มีอยู่มากมายจนไม่สามารถ จำหรือทำความเข้าใจได้หมด ดังนั้น การคัดสิ่งต่าง ๆ ให้เข้ากันเป็นหมวดหมู่ เป็นการ

ลดความยุ่งยากซับซ้อน และช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น นั่นคือ การสัดให้เกิดการ
เรียนรู้ความคิดรวบยอดนั่นเอง

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของความคิดรวบยอดไว้ ดังนี้

ประเสริฐ วิทยาธิรัฐ (2522 : 2) ได้กล่าวถึง ความหมายของความคิด
รวบยอดไว้ว่าความคิดรวบยอดเป็นมโนภาพในสมองของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นเรื่อง
ของจิตใจ ความคิดหรือวัตถุอย่างหนึ่ง หรือระบบขั้นสุดท้ายถึงขั้นสรุปที่เป็นเหตุเป็นผลของ
สิ่งใดสิ่งหนึ่ง

ชัยพร วิษย์วรุณ (2520 : 60) ได้กล่าวถึง ความหมายของความคิดรว
บยอดไว้ว่า ความคิดรวบยอดหมายถึง ความคิดเกี่ยวกับประเภทของสิ่งต่าง ๆ ตามความ
เข้าใจของแต่ละคนเกี่ยวข้องกับสิ่งของ การกระทำและความคิด

พรรณี อุทัย (2520 : 142) ได้กล่าวถึง ความหมายของความคิดรวบยอด
ไว้ว่า ความคิดรวบยอดหมายถึงกลุ่มของสิ่งเร้าที่มีลักษณะร่วมกัน อาจจะแยกเป็นประเภท
ของสิ่งของ การกระทำ หรือความคิด โดยทั่ว ๆ ไป เขาเรียกความคิดรวบยอดสิ่ง
ต่าง ๆ ด้วยชื่อของสิ่งนั้น เช่น หนังสือ สังคราม นักเรียน เป็นต้น

ส่วนความหมายของจริยธรรมผู้รู้หลายท่านได้กล่าวไว้ ดังนี้

พิทยา ล่ายหุ (2517 : 187) กล่าวว่าจริยธรรม คือ หลักควบคุมความ
ประพฤติปฏิบัติของผู้มีส่วนร่วมสังคม มักถือว่ามีมาจากศีลธรรมของศาสนา

สุลักษณ์ ศิวลักษณ์ (2523 : 142) กล่าวว่า จริยธรรม คือ หลักแห่งการ
ดำรงชีวิตหรือหลักแห่งความประพฤติตามความนิยมของสังคม

ลำโรช ปวีศรี (2523 : 142) กล่าวว่าจริยธรรม คือ แนวทางในการ
ประพฤติ เพื่ออยู่ร่วมกันได้อย่างร่มเย็นในสังคม

กล่าวสรุปได้ว่า ความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรม หมายถึงความคิดที่สามารถ
เข้าใจถึงแก่นแท้ของหลักการประพฤติ และความนึกคิดในสิ่งที่ตั้งงาม

การล่อนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ทางจริยธรรม ย่อมขึ้นอยู่กับกลวิธี
 จะเลือกมาใช้ การล่อนแบบบรรยายตามเนื้อหาอย่างเดียวยังไม่ช่วยเด็กได้มากนัก
 (เพ็ญจันทร์ ภูประเสริฐ 2512 : 60 1 61) เพราะทางการสอนจริยธรรมแก่เด็กให้
 ได้ผลจริงสัง ควรคำนึงถึงเนื้อหา และตัวอย่างให้เหมาะสมกับวัย เช่นการเล่านิทาน คติ
 เตือนใจ (มาโนช ตันวนิชย์ 2523 : 45) เพื่อช่วยโยงนามธรรมทั้งหลายให้เป็นรูป
 ธรรม ที่นักเรียนสามารถเรียนรู้ และเข้าใจได้ง่าย (สุมน อมรวิวัฒน์ 2505 : 35)
 โดยเฉพาะเด็กชั้นประถมศึกษา การยกตัวอย่างรูปธรรมยิ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่ง (ชัยพร
 วิชชาวุธ 2520 : 70 - 71)

การเล่านิทาน เป็นกิจกรรมหนึ่งที่กำหนดไว้ในแผนการสอนจริยศึกษา เพราะ
 การใช้นิทานเป็นเครื่องอบรมศีลธรรมจรรยาแก่เด็กในประเทศไทย ได้มีบทบาทพบได้ว่า
 นิทานเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไทย (กุหลาบ มลลิกะมาลี 2519 : 110) โดยที่
 เนื้อหาของนิทาน นอกจากจะช่วยให้เด็กเกิดความเพลิดเพลินแล้วยังสอดแทรกคุณธรรม
 ต่าง ๆ ลงไปด้วย ดังที่ แมคเคลแลนด์ (Mc. Celland 1961 : 42) ได้ให้ความ
 คิดเห็นว่า นิทานสามารถกระตุ้นแรงสูงในใฝ่สัมฤทธิ์ของบุคคลได้ เมื่อได้นำนิทานมาใช้
 ในกิจกรรมการเรียนการสอนจริยธรรมนั้น ได้ใช้วิธีการถ่ายทอดไปสู่เด็กด้วยการเล่า
 และการอ่าน แต่สำหรับเด็กชั้นประถมศึกษาตอนต้น การถ่ายทอดที่เหมาะสม คือ การ
 เล่านิทานให้เด็กฟัง เพราะเด็กจะสามารถเข้าใจเรื่องราวจากการฟังได้ดีกว่าการอ่าน
 (Smith 1973 : 64) และการเล่านิทานยังมีคุณค่ามาก เพราะเป็นเทคนิคการสอน
 ง่าย ๆ ที่ใช้ในการถ่ายทอดประสบการณ์ความคิด การปลูกฝังค่านิยม สร้างแบบฉบับความ
 ประพฤติและข้อปฏิบัติที่ถูกต้อง

ในขณะที่เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยวิธีแสดงบทบาทสมมติเป็นกิจกรรม
 ที่ครุณาไปใช้ในการสอนจริยธรรมเช่นกัน และได้รับผลดี เช่น ในงานวิจัย ลูอัน (Luanne)
 ฮิกกี (Hickky) และแอน โทนี (An Tony) (1979 : 2980 A) ได้ทดลองให้
 นักเรียนแสดงบทบาท สมมุติในสถานการณ์ทางด้านจริยธรรม นักเรียนมีระดับเหตุผลเชิง
 จริยธรรมสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของ สัมบูรณ์ คำลาชาฮวิน และมารค ตามไท
 ว่าการสอนโดยใช้นิทานสมมุติเป็นวิธีการสอนจริยศึกษารูปหนึ่งในหลาย ๆ วิธี (สำนัก
 คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ 2522 : 140)

การแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนได้สร้างสถานการณ์ และบทบาทสมมติขึ้น ให้ผู้เรียนแสดงตามที่ตนคิดว่าควรจะเป็น และถือเอาการแสดงออกทั้งความรู้และความประพฤติของผู้แสดง เป็นหัวข้ออภิปรายในการเรียนรู้ (ศิคณา แยมมณี 2519 : 41) ดังนั้น การแสดงบทบาทสมมติจึงเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้จากกลุ่ม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการแสดงความคิด และแก้ไขปัญหาได้เป็นอย่างดี (เขาวพา เตชะคุปต์ 2518 : 67 1 68)

ตามที่กล่าวมาแล้ว การปลูกฝังจริยธรรมให้แก่เด็กจำเป็นต้องผ่านกระบวนการอบรมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ จนถึงระดับสร้างความคิดรวบยอดได้ เพราะการเรียนรู้จนถึงระดับนี้ เป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ของมนุษย์เพื่อการอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุ่ย ทำให้เกิดปัญหาว่าครูควรจะต้องสภาพการเรียน การสอนอย่างไร จึงจะทำให้ผู้เรียนรู้ และเกิดความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมได้อย่างดี ในการสอนความคิดรวบยอดนี้ ทราเวอร์ (Traver, 1967 : 42) นักจิตวิทยา ได้ให้ความสนใจและพยายามศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนความคิดรวบยอด ได้กล่าวว่า ผู้เรียนจะเกิดการ เรียนรู้ความคิดรวบยอดอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับวิธีสอนของครูนั่นคือ กระบวนการสอนที่ต่างกัน จะทำให้การ เรียนรู้ต่างกัน

ตามเหตุผลดังกล่าว การศึกษาถึงกิจกรรมการสอนจริยธรรมเพื่อให้เด็กเรียน เกิดความคิดรวบยอดนั้น จึงมีความสำคัญ ที่ครูผู้สอนควรจะได้ตระหนัก ผู้วิจัยในฐานะของการเป็นครูคนหนึ่งจึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรม โดยใช้กิจกรรมการ เล่านิทานกับกิจกรรมบทบาทสมมติ เพื่อศึกษาว่าวิธีการใดให้ผลต่อการ เกิดความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมมากกว่ากัน และแตกต่างกันอย่างไร ผลที่ได้จะเป็นแนวทางสำหรับครูในการ เลือกกิจกรรมการเรียนการสอนจริยธรรมแก่เด็กจนสามารถ เกิดความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมได้ดีและตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ที่ได้จากการเรียนด้วยกิจกรรมการ เล่านิทาน กับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ที่ได้จากการเรียนด้วยกิจกรรมการเล่านิทาน กับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ

สมมุติฐานในการวิจัย

ความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ที่เรียนด้วยกิจกรรมการเล่านิทาน และกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การสอนจากแผนการสอนจริยธรรมชั้นประถมศึกษาปีที่สาม โดยกิจกรรมการเล่านิทาน กับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสอนเฉพาะเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความขยันหมั่นเพียร ความมีระเบียบวินัย และตรงต่อเวลา และความกตัญญูทดแทน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ปีการศึกษา 2525 ของโรงเรียนทุ่งมหาเมฆ อำเภอยานนาวา กรุงเทพมหานคร นักเรียนที่ใช้ในการทดลองมี 2 ห้องเรียน จำนวนทั้งหมด 80 คน ได้มาโดยวิธีการให้ทำแบบสอบถามวัดความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรม
3. นักเรียน 2 ห้องเรียน ได้ลุ่มให้ห้องหนึ่ง เรียนด้วยกิจกรรมการเล่านิทาน อีกห้องหนึ่ง เรียนด้วยกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ
4. ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรม ด้วยกิจกรรมการเล่านิทาน กับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ โดยไม่คำนึงถึงเพศ สถานะทางเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนองค์ประกอบอื่น ๆ ของนักเรียน

ความสำคัญ

เนื่องจากระยะเวลาที่ผู้วิจัยได้กำหนดการทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สามที่เรียนด้วยกิจกรรมการเล่านิทานกับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติ มีเพียง 5 สัปดาห์ ดังนั้น การวิจัยจึงไม่สามารถติดตามผลในด้านเจตคติและการปฏิบัติทางด้านจริยธรรมของนักเรียนได้โดยตลอด จึงทำให้การวิจัยอาจจะไม่สนองต่อวัตถุประสงค์การล่องทางด้านจริยธรรมที่เน้นเจตคติ และการปฏิบัติได้เต็มที่

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
 - 1.1 ความคิดรวบยอด
 - 1.2 จริยธรรม
 - 1.3 นิทานและวิธีเล่านิทาน
 - 1.4 บทบาทสมมติและวิธีเล่นบทบาทสมมติ
2. ศึกษางานวิจัยของ อรทัย สันทริขานพงษ์ เรื่อง "รูปแบบของนิทานที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สี่" แล้วคัดเลือกนิทานจำนวน 5 เรื่อง จากงานวิจัยดังกล่าว โดยยึดหลักคุณธรรมในนิทานให้สอดคล้องกับแผนการสอนจริยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ที่เลือกมาทำการทดลอง
3. นำนิทานที่คัดเลือกไว้ทั้งหมดไปสร้างขั้นตอนการเล่านิทานเป็นวิธีเล่าแต่ละเรื่องจะมีแผนการสอนที่แสดงขั้นตอนการเล่า
4. สร้างตัวอย่างบทเรียนโดยวิธีแสดงบทบาทสมมติ โดยยึดแผนการสอนจริยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ทั้งห้าแผนที่เลือกไว้
5. นำขั้นตอนการเล่านิทาน และตัวอย่างบทเรียนโดยวิธีการแสดงบทบาทสมมติ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ 7 ท่าน ตรวจสอบ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง แล้วนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ในโรงเรียนที่สภาพใกล้เคียงกับโรงเรียน

ที่จะทำการทดลอง เพื่อดูความเหมาะสมของอุปกรณ์ และการตอบคำถามแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

6. สร้างแบบลอบวัดความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรม จำนวน 5 ชุด โดยแปลงวิธีการจากแบบลอบวัดการสร้างความคิดรวบยอดเชิงภาษา (Verbal Concept Formation test) ของอุทัย แก้วขาว (2513 : 50) แบบลอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ แต่ละข้อจะแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนทางด้านขวามือ และซ้ายมือ ทางด้านซ้ายมือจะมีภาพและข้อความอธิบายการกระทำของการ์ตูนตามภาพ ซึ่งแสดงพฤติกรรมทางจริยธรรมในเรื่องเดียวกัน โดยมีลักษณะร่วมกันอยู่ (อย่างน้อย 1 ลักษณะ) ทั้ง 3 ภาพ ส่วนทางด้านขวามือมีภาพและข้อความที่เป็นตัวเลือกอยู่ 4 ภาพ และ 1 ใน 4 ของตัวเลือกนี้ จะมีพฤติกรรมทางจริยธรรมที่มีลักษณะร่วมกับภาพทั้ง 3 ทางซ้ายมือ ซึ่งเป็นตัวเลือกที่ถูกต้องเพียงตัวเดียว ผู้วิจัยนำแบบลอบที่สร้างขึ้นนี้ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 7 ท่านตรวจสอบลอบแล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไข หลังจากนั้น นำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525 โรงเรียนสายน้ำทิพย์ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับโรงเรียนที่จะทำการทดลองลอบ เพื่อหาระดับความยาก ค่าอำนาจจำแนกของแบบลอบ หลังจากนั้น จึงปรับปรุงแบบลอบ แล้วนำแบบลอบไปลอบใหม่กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2525 โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ สำนักงานการประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน 21 (Kuder Reliability - 21)

7. การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม โรงเรียนทุ่งมหาเมฆ อำเภอยานนาวา กรุงเทพมหานคร ซึ่งมีทั้งหมด 6 ห้องเรียน แต่ละห้องเรียนมีนักเรียนประมาณ 40 คน จำนวนนักเรียนชายและหญิงในแต่ละห้องใกล้เคียงกัน เนื่องจากผู้วิจัยต้องการนักเรียนที่มีพื้นฐานความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมในเรื่องที่จะทำการทดลองโดยเฉลี่ยพอ ๆ กัน จึงให้นักเรียนทั้งหมดทำแบบลอบวัดความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แล้วนำคะแนนที่ได้ของนักเรียนแต่ละห้องมาหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผู้วิจัยเลือกทำการทดลองลอบเฉพาะนักเรียน 2 ห้องเรียน ซึ่งหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ที่ใกล้เคียงกัน โดยนำคะแนนที่ได้มาทดสอบหาค่าความแตกต่างด้วยค่า Z (Z -test)

9. นำคะแนนที่ได้จากการสอบของแบบสอบทั้ง 5 ชุด ที่บันทึกไว้ของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มมาทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ด้วยค่าซี (Z-test)

10. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล และให้ข้อเสนอแนะ

คำจำกัดความ

ความคิดรวบยอด หมายถึง ความคิดที่เกิดจากการรับรู้ แล้วรวบรวมประสบการณ์ และพฤติกรรมในสิ่งที่มีลักษณะร่วมกันที่ได้จากสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ นำมาสรุปตามความเข้าใจของแต่ละคน

จริยธรรม หมายถึง หลักแห่งความประพฤติและความนึกคิดในสิ่งที่ดีงาม

การเล่านิทาน หมายถึง กิจกรรมการเล่าให้ผู้สอนได้กำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติขณะเล่านิทานให้นักเรียนฟัง ประกอบด้วยการเริ่มต้นการเล่านิทาน ซึ่งเป็นนิทานเรื่องเกี่ยวกับสัตว์ โดยที่ผู้สอนเป็นผู้เล่าด้วยการใช้รูปภาพเล่าประกอบบนแผ่นป้ายสาส์ หลังจากให้นักเรียนฟังจบแล้ว จะร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูกำหนดให้

การแสดงบทบาทสมมุติ หมายถึง กิจกรรมการเล่าให้ผู้สอนได้กำหนดขั้นตอนในการสอนดังนี้ คือ ผู้สอนได้สร้างสถานการณ์สมมุติซึ่งเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน แล้วให้ผู้เรียนได้แสดงบทบาทสมมุติออกมาตามที่ตนเองคิดว่าควรจะเป็น และถือเอาการแสดงออกทางความรู้ และพฤติกรรมของผู้แสดงเป็นหัวข้ออภิปรายในการเรียนรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูกำหนดให้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เป็นแนวทางสำหรับครูในการ เลือกกิจกรรมการสอนจริยธรรมได้แนวทางหนึ่ง
 2. ได้เครื่องมือสำหรับใช้ในการ ประกอบกิจกรรมเพื่อสอนจริยธรรม
 3. ได้แบบสอบวัดความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรม
 4. เป็นการ เสนอแนะแนวทางในการ สดทำ การวิจัยในเรื่องจริยธรรมอื่น ๆ
- ต่อไป